

Tadeusz Cegielski

Studyjna podróż członków Fundacji "Sztuka Królewska w Polsce"

Ars Regia : czasopismo poświęcone myśli i historii wolnomularstwa 3/2(7),
171-172

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

swych rytuałów, jako części „prywatności” osobistej, złożył wniosek o wydanie sądowego zakazu importu książki.

Rezultat tej akcji może jednak okazać się nader wątpliwy. Nawet gdyby władze sądowe zdecydowały się na wydanie podobnego zakazu, to i tak sprzedano już w Danii tysiąc egzemplarzy tej pracy; poza tym każdy może zamówić ją bezpośrednio w uniwersyteckim wydawnictwie w Oslo, gdzie się ukazała i które w związku z ogromnym zainteresowaniem dodrukowuje kolejne jej egzemplarze. Równocześnie wniosek duńskich masonów wzbudził liczne nieprzychylnie komentarze na temat próby ograniczenia przez nich wolności wypowiedzi i druku.

Piotr Cegielski, Sztokholm

Przypisy

¹ Por. „Ars Regia”, rok 1993, nr 2(3) s. 129-130.

² S.D. Mogstad, *Frimureri – Mysterier, Felleskap, Personlighetsdannelse*, Oslo 1994.

STUDYJNA PODRÓŻ CZŁONKÓW FUNDACJI „SZTUKA KRÓLEWSKA W POLSCE”

W dniach 23-29 września 1994 r, ośmiu członków Zarządu i Rady Naukowej Fundacji „Sztuka Królewska w Polsce” odbyło studyjną podróż do Austrii i Niemiec, aby zapoznać się z pracą i doświadczeniami niemieckojęzycznych placówek masonologicznych – Muzeum Wolnomularstwa w Zamku Rosenau i Muzeum i Biblioteki Wolnomularskiej w Bayreuth⁷. Wrześniowa *Studienreise* zorganizowana została w związku z planowaną na rok 1996 wielką wystawą „Wolnomularstwo w Polsce od XVIII do XX w.”, która gościć będzie w salach Muzeum Narodowego w Poznaniu, a także pod kątem programu przyszłego Muzeum Wolnomularstwa w Dobrzycy (Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu). Przewodniczącego Rady Naukowej Fundacji, prof. Konstantego Kalinowskiego (dyrektora Muzeum Narodowego w Poznaniu) i kierownika dobrzyckiej placówki, Michała Karalusa zainteresowała szczególnie koncepcja wykorzystania osiemnastowiecznego pałacu, o wnętrzach nawiązujących do symboliki „sztuki królewskiej”, na potrzeby nowoczesnej ekspozycji muzealnej poświęconej masonerii. Podobieństwa pomiędzy Zamkiem Rosenau i Pałacem w Dobrzycy nasuwały się w sposób nieodparty; entuzjastom idei Muzeum Wolnomularstwa w Dobrzycy pozostaje jedynie problem uzyskania dalszych miliardów na ukończenie restauracji zrujnowanego po 1945 r. obiektu...

Pouczający dla polskich muzealników okazał się również dwudniowy pobyt w Bayreuth, umożliwiony – w ramach wymiany naukowej z Biblioteką

Uniwersytecką w Poznaniu – przez kierownictwo tamtejszego Muzeum i Biblioteki. Usytuowane w eleganckiej willi Niemieckie Muzeum Wolnomularstwa (tuż obok rezydencji Richarda Wagnera) prezentuje w poglądowy sposób historię i zasady „sztuki królewskiej”. Niewielka – w porównaniu z całością zbiorów – ekspozycja w Bayreuth służy skrótownemu i często symbolicznemu – dlatego też łatwemu w percepcji – ukazaniu niełatwej problematyki wolnomularstwa europejskiego i niemieckiego.

Na wiosnę 1995 roku planowana jest kolejna podróż studyjna.

T.C.

Przypis

¹ Por. materiały na temat obu placówek, zamieszczone w nin. zeszycie „Ars Regia”.

„W KRĘGU MISTRZA HIRAMA” – ZAKOŃCZENIE I CYKLU WIECZORÓW W MUZEUM ANDRZEJA STRUGA

Wiele atrakcji przygotowali na zakończenie sezonu organizatorzy wieczorów w Muzeum Andrzeja Struga, filii Muzeum Literatury w Warszawie, poświęconych historii i współczesności wolnomularstwa.⁸ Po pasjonującym wrześnieowym wykładzie Krzysztofa Rutkowskiego zat. *Kopernik na paryskim bruku* przyszła kolej na uroczysty coctail, wystawę fotograficzną dokumentującą trwającą rok imprezę, wręczenie pamiątkowych dyplomów i – „gwóźdź programu” – aukcję pamiątek wolnomularskich. Na ostatni wieczór, w dniu 29. października przybyło ponad 60 osób; niestety, liczba gości limitowana była szczupłością miejsca, jaką dysponuje Muzeum. W imieniu organizatorów dyrektor Muzeum Literatury i prezes Fundacji „Sztuka Królewska w Polsce” wygłosili krótkie okolicznościowe przemówienia i wręczyli najpilniejszym słuchaczom zapatrzone podpisami i pieczęcią dyplomy, potwierdzające uczestnictwo w „Tajnym Programie w latach 5993-5994 i dostąpienie wtajemniczeń historycznych z wynikiem dość miernym” (innych ocen nie uzyskano). Leniwi, za to bogaci, mogli nabyć na aukcji dwa egzemplarze dyplomu *in blanco*; jeden z nich wylicytowany został ostatecznie za milion zł.

Katalog aukcyjny zawierał 26 pozycji, od drobiazgów w postaci kalendarzyka masonskiego, pamiątkowego breloczka do kluczyków po cenny klaser ze znaczkami poczty włoskiej o tematyce wolnomularskiej, grafikę Stanisława Wejmana zat. „Sala zagubionych kroków” i okolicznościowy medal srebrny wybity przez Wielką Lożę Narodową Polski w 1994 r.